

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 7
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. MARII SKŁODOWSKIEJ - CURIE
W JAWORZNIE**

Rok szkolny 2023/2024

PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672 i 1718)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (tekst jednolity Dz. U. z 2019 poz. 325),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280).

ZADANIA STATUTOWE

1. Doradztwo zawodowe ma na celu umożliwienie uczniowi:

- 1) zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania samego siebie i własnych predyspozycji zawodowych;
- 2) poznanie zawodów i stanowisk pracy, rynku pracy oraz procesów na nim zachodzących i praw nim rządzących;
- 3) właściwe przygotowanie się do roli pracownika, czyli zdobycie wiedzy i umiejętności związanych z poruszaniem się po rynku pracy;
- 4) poznanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych zgodnych z potrzebami rynku pracy i własnymi predyspozycjami zawodowymi;
- 5) zaplanowanie własnej kariery edukacyjno-zawodowej;

2. Doradztwo edukacyjno -zawodowe realizowane jest przez wszystkich członków Rady Pedagogicznej, a w szczególności przez doradcę zawodowego, wychowawców i pedagoga, przy współpracy rodziców oraz placówek, instytucji i zakładów pracy, w szczególności poradni psychologiczno – pedagogicznych, urzędów pracy, Ochotniczych Hufców Pracy, przedstawicieli organizacji zrzeszających pracodawców.

3. Doradztwo edukacyjno-zawodowe jest realizowane na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb uczniów za pośrednictwem wielu zróżnicowanych działań, takich jak zajęcia lekcyjne, zajęcia edukacyjne z doradcą zawodowym, warsztaty, wycieczki zawodoznawcze, targi edukacyjne i pracy, spotkania z przedstawicielami zawodów, przedstawicielami szkół i uczelni, absolwentami, praktyki, wolontariat.

4. Doradztwo edukacyjno-zawodowe uwzględnia treści związane z:

- 1) poznawaniem różnych zawodów i ścieżek edukacyjnych;
- 2) diagnozowaniem własnych predyspozycji i preferencji zawodowych – zainteresowań, uzdolnień, mocnych i słabych stron, cech osobowości, ograniczeń zdrowotnych;
- 3) konfrontowaniem własnych możliwości i osiągnięć z wymaganiami szkół i pracodawców,
- 4) planowaniem własnej kariery edukacyjno –zawodowej;
- 5) analizą potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy;
- 6) radzeniem sobie w sytuacjach trudnych związanych z aktywnością zawodową;
- 7) uzyskiwaniem podstawowych i dodatkowych kwalifikacji, również poza systemem oświatowym;
- 8) rozwijaniem umiejętności interpersonalnych i autoprezentacji.

ZAKRES REALIZACJI ZADAŃ

1. Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integrycyjnymi realizuje doradztwo zawodowe przez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów i w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.
2. Doradztwo zawodowe jest realizowane:
 - 1) w oddziałach przedszkolnych:

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w oddziałach przedszkolnych obejmują preorientację zawodową, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.
 - 2) w klasach I-VI na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego:

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I-VI obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.
 - 3) w klasach VII i VIII na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego oraz na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego.

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.
 - 4) na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - 5) na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się klasą;
 - 6) w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe i innych.

SPOSÓB REALIZACJI ZADAŃ

1. Doradztwo zawodowe na zajęciach na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego w klasach I-VIII oraz na zajęciach w oddziałach przedszkolnych realizują nauczyciele prowadzący te zajęcia.

2. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w kl. VII-VIII prowadzi doradca zawodowy posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela doradcy zawodowego. Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:
 - 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
 - 2) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
 - 3) opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego oraz koordynacja jego realizacji;
 - 4) wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie;
 - 5) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
 - 6) realizacja zadań w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej.
3. Doradztwo zawodowe na zajęciach w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizują doradca zawodowy, pedagogzy, psychologzy lub inni nauczyciele, prowadzący te zajęcia. Przy organizacji i realizacji doradztwa zawodowego szkoła może współpracować w szczególności z pracodawcami, placówkami kształcenia ustawicznego, placówkami kształcenia praktycznego oraz ośrodkami doskonalenia i doskonalenia zawodowego, umożliwiającymi uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli lub instytucjami rynku pracy.

METODY I TECHNIKI PRACY

- zajęcia aktywizujące uczniów do samodzielnego wyboru zawodu prowadzone z całymi zespołami (warsztaty, lekcje zawodoznawcze, treningi),
- udzielanie informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia zawodu i planowania dalszej kariery zawodowej,
- udzielanie indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli,

- targi szkół ponadpodstawowych,
- teczki informacji o zawodach,
- kąciki informacji zawodowej,
- organizowanie wycieczek do zakładów pracy i instytucji kształcących,
- organizacja spotkań zawodoznawczych,
- obserwacja zajęć praktycznych w szkołach ponadpodstawowych,
- konkursy zawodoznawcze,
- prezentacje wizualne, filmy, gry komputerowe, prezentacje multimedialne,
- praca z komputerem – śledzenie danych statystycznych, korzystanie z zasobów Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, wykorzystywanie wyszukiwarki *Informator o zawodach*,
- ankiety, kwestionariusze,
- spotkania informacyjne z rodzicami,
- zakładka informacyjna na stronie internetowej szkoły (np. broszury dla rodziców, broszury dla uczniów),
- spotkania z absolwentami.

SOJUSZNICY I ZASOBY

Sojusznikami szkoły w realizacji Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są:

- pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy,
- pracownicy Centrum Kształcenia Zawodowego,
- Jaworznicke Forum Doradztwa Zawodowego,
- pracownicy Młodzieżowego Centrum Kariery OHP,
- organizatorzy targów szkół ponadpodstawowych, targów pracy i edukacji,
- przedstawiciele szkół ponadpodstawowych z terenu miasta Jaworzna,
- rodzice,
- osoby wspierające organizację szkolnego doradztwa zawodowego (np. pracownicy zakładów pracy, przedstawiciele zawodów itd.),
- absolwenci szkoły.

Zasoby:

- opracowany Wewnętrznszkolny System Doradztwa Zawodowego,
- wykwalifikowany doradca zawodowy,

- materiały z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego w bibliotece,
- narzędzia diagnostyczne do rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów,
- zasoby internetowe: zasoby KOWEZiU oraz ORE (filmy, scenariusze, plakaty, broszury, publikacje), zasoby Internetu z zakresu doradztwa zawodowego, programy komputerowe.

PRZEWIDYWANE REZULTATY

A. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do Rady Pedagogicznej.

1. Wprowadzenie treści doradztwa zawodowego do planów wychowawczych klas, oraz planów pracy.
2. Współpraca ze środowiskiem lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów.
3. Zastosowanie metod, technik i form prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego podczas zajęć z uczniami.
4. Realizacja treści zawodoznawczych podczas lekcji, zebrań oraz spotkań indywidualnych z rodzicami.

B. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do uczniów.

1. Znajomość czynników niezbędnych do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru zawodu.
2. Umiejętność dokonywania samooceny, wskazywania swoich predyspozycji, mocnych i słabych stron, decydujących o trafności wyboru zawodu i dalszej drogi edukacyjnej.
3. Znajomość świata pracy, grup zawodów, kwalifikacji.
4. Umiejętność samodzielnego zaplanowania ścieżki edykacyjno - zawodowej.

5. Przewidywane rezultaty w odniesieniu do rodziców.

1. Znajomość czynników niezbędnych do podjęcia prawidłowej decyzji wyboru ścieżki edukacyjno – zawodowej przez dziecko.
2. Zrozumienie potrzeby uwzględnienia zainteresowań, uzdolnień, cech charakteru, temperamentu, stanu zdrowia, możliwości psychofizycznych, rynku pracy jako czynników decydujących przy planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej dziecka. Umiejętność wskazania tych cech u własnego dziecka.
3. Znajomość źródeł informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka.
4. Znajomość trendów w zatrudnieniu na lokalnym rynku pracy oraz oferty szkolnictwa ponadpodstawowego na terenie miasta.
5. Umiejętność udzielenia pomocy swojemu dziecku w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.

TREŚCI PROGRAMOWE

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych:

1. POZNANIE SIEBIE Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie
i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-VI

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III

1. POZNANIE SIEBIE Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjnozawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjnozawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.